

OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W ALIOR BANKU S.A.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. System Kontroli Wewnętrznej jest to ogół rozwiązań i działań (w tym mechanizmów kontrolnych) zapewniających realizację w Banku ustawowo określonych celów systemu kontroli wewnętrznej a jednocześnie wspomagających zarządzanie Bankiem, przyczyniających się do skutecznej realizacji jego zadań oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania Banku.
2. W ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej Bank wyodrębnia:
 - a. funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych do tej funkcji;
 - b. komórkę do spraw zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
 - c. niezależną komórkę audytu wewnętrznego, której zadaniem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku.
3. System Kontroli Wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku oraz jego podmioty zależne i jest dostosowany do charakteru, profilu ryzyka i skali prowadzonej działalności.
4. System Kontroli Wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków.
5. Funkcjonowanie Systemu Kontroli Wewnętrznej opiera się na przepisach prawa, uregulowaniach nadzorczych oraz międzynarodowych standardach rynkowych, a w szczególności na:
 - a. ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe z późniejszymi zmianami,
 - b. rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej (...) z dnia 6 marca 2017 r.,
 - c. rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach z 2017 r.
 - d. międzynarodowych ramach praktyki zawodowej IIA oraz wytycznych COSO.

II. CELE, ZASADY FUNKCJONOWANIA I UCZESTNICY SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1. Celem Systemu Kontroli Wewnętrznej jest zapewnienie:
 - a. skuteczności i efektywności działania Banku,
 - b. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - c. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - d. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. System Kontroli Wewnętrznej uwzględnia pięć wzajemnie powiązanych zagadnień:
 - a. środowisko kontroli – sposób organizacji, zarządzania procesami oraz wartości etyczne i kompetencje pracowników wpływające na świadomość kontroli,
 - b. ocena ryzyka – działania zmierzające do identyfikacji i oceny stopnia istotności rodzajów ryzyka związanego z realizacją celów,
 - c. czynności kontrolne – działania i procedury, które pozwalają zapewnić realizację wytycznych kierownictwa oraz ograniczyć ryzyko związane z realizacją celów,
 - d. informacja i komunikacja – proces mający na celu zdefiniowanie, zdobycie i zakomunikowanie, w odpowiedniej formie i czasie, informacji umożliwiających pracownikom właściwe spełnianie ich obowiązków,
 - e. monitorowanie – działania pozwalające na dokonanie oceny funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w czasie.
3. Uczestnikami Systemu Kontroli Wewnętrznej Banku są:
 - a. Rada Nadzorcza,
 - b. Zarząd Banku,
 - c. Komitet Audytu Rady Nadzorczej,
 - d. Departament Audytu (komórka audytu wewnętrznego),
 - e. Departament Zgodności Regulacji (komórka ds. zgodności/ Compliance),
 - f. wszyscy pracownicy Banku.
4. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz corocznie ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego. Dodatkowo, Rada Nadzorcza, za pośrednictwem Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej. W ramach oceny Systemu Kontroli Wewnętrznej uwzględnia się w szczególności :
 - opinie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
 - roczne sprawozdanie Zarządu dotyczące Systemu Kontroli Wewnętrznej,
 - okresowe raporty komórki ds. zgodności i komórki audytu wewnętrznego,
 - ustalenia biegłego rewidenta,
 - ustalenia, informacje i oceny uzyskane od podmiotów zewnętrznych w tym regulatorów rynkowych, podmiotu dominującego lub podmiotów zależnych,
 - oceny i opinie nt. systemu kontroli wewnętrznej lub jego elementów dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane,
 - wyniki oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie kryteriów określonych w rozdziale VII pkt 4 niniejszego Opisu.
5. Komitet Audytu Rady Nadzorczej w ramach swoich kompetencji i obowiązków zajmuje się m.in. bieżącym monitorowaniem skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego.

6. Komitet Audytu Rady Nadzorczej dokonuje rocznego przeglądu jakości systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji sporządzanych przez komórkę audytu wewnętrznego i komórkę ds. zgodności. Komitet jest regularnie informowany o raportach sporządzanych zarówno przez audytorów wewnętrznych jak i zewnętrznych, na podstawie których uzyskuje informacje o zidentyfikowanych istotnych nieprawidłowościach i zagrożeniach oraz działaniach podjętych przez kadrę zarządzającą w celu ich wyeliminowania lub ograniczenia.
7. W zakresie monitorowania audytu wewnętrznego oraz zapewniania zgodności Komitet Audytu Rady Nadzorczej sprawuje nadzór nad organizacją w Banku funkcji audytu wewnętrznego i funkcji compliance, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii ich niezależności. Komitet opiniuje uchwały Zarządu Banku, podlegające zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą w zakresie systemu kontroli wewnętrznej oraz przedstawia jej rekomendacje wprowadzenia nowych lub zmian w istniejących regulacjach wewnętrznych wymaganych w tym obszarze.
8. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie - w odniesieniu do wszystkich jednostek, komórek i stanowisk organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, obejmującego funkcję kontroli, komórkę ds. zgodności i komórkę audytu wewnętrznego oraz stworzenia odpowiednich ram organizacyjnych, finansowych dla ich niezależnego i sprawnego działania.
9. Zarząd Banku podejmuje działania zapewniające ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką ds. zgodności i komórką audytu wewnętrznego.
10. Zarząd Banku zapewnia funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych.
11. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia swoich obowiązków związanych z funkcjonowaniem Systemu Kontroli Wewnętrznej, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - skali i charakteru zidentyfikowanych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz podjętych najważniejszych działań zmierzających do wyeliminowania tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących,
 - zapewniania niezależności komórce ds. zgodności i komórce audytu wewnętrznego,
 - zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych dla skutecznego wykonywania powierzonych zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników komórki audytu wewnętrznego i pracowników komórki ds. zgodności.
12. Departament Audytu jako trzecia linia obrony kompleksowo ocenia skuteczność i adekwatność systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem w Banku w poszczególnych badaniach audytowych.
13. Komórka ds. zgodności odpowiada za zapewnianie w Banku przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.
14. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej. Zakres wykonywanych czynności kontrolnych przez pracowników jest odpowiedni do funkcji pełnionej w Banku przez tego pracownika, posiadanego przez niego doświadczenia, kwalifikacji, a także powierzonego mu zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności.

III. STRUKTURA I ZAKRES SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1. System Kontroli Wewnętrznej jest dostosowany do systemu zarządzania ryzykiem, struktury organizacyjnej, a także do wielkości i stopnia złożoności działalności Banku. Obejmuje on wszystkie jednostki Banku oraz podmioty zależne.
2. System Kontroli Wewnętrznej oraz system zarządzania ryzykiem w Banku jest zbudowany zgodnie z modelem wydzielonych trzech linii/poziomów obrony:
 - 1) Pierwsza linia obrony dotyczy zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku tj. opiera się na jednostkach biznesowych (generujących przychody), których funkcjonowanie tworzy różne rodzaje ryzyka, wpływające na osiągnięcie celów przez Bank.
 - 2) Na drugą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w dedykowanych stanowiskach lub komórkach organizacyjnych niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii oraz działalność komórki do spraw zgodności.
 - 3) Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny. W ramach działalności zapewniającej komórka audytu wewnętrznego dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem, odpowiednio na pierwszej i drugiej linii obrony.
3. Na wszystkich trzech liniach obrony, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku, w ramach przypisanych im obowiązków służbowych, odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
4. W ramach modelu poszczególne linie obrony są wydzielone, charakteryzują się odrębnością ról i obowiązków, które zostały jasno zdefiniowane w regulaminie organizacyjnym Banku oraz dedykowanych politykach i procedurach. Pomimo, że linie obrony są rozłączne powinny dzielić się informacjami i koordynować działania w zakresie ryzyk, kontroli i ładu organizacyjnego. Finalnie wszystkie trzy linie obrony mają takie same zadanie tj. pomóc Bankowi w osiągnięciu jego celów z wykorzystaniem skutecznego zarządzania ryzykiem.
5. Graficzne odzwierciedlenie koncepcji trzech linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej ilustruje poniższy rysunek:

6. Wszystkie jednostki organizacyjne w Banku są zobowiązane do współpracy z jednostkami tworzącymi drugą i trzecią linię obrony, w tym w szczególności w zakresie zapewnienia dostępu do wszelkich informacji, dokumentów, materiałów, systemów, pomieszczeń, uzyskania od pracowników opinii i wyjaśnień niezbędnych do przeprowadzenia czynności kontrolnych.

IV. FUNKCJA KONTROLI

1. Na funkcję kontroli składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w funkcjonujących w Banku procesach, niezależne monitorowanie ich przestrzegania oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie i zapewnienie działania funkcji kontroli. W ramach realizacji tego zadania określa zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku oraz odpowiada za ich adekwatność i skuteczność. W tym celu ustanawia zakres i kryteria niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmującego weryfikację bieżącą i testowanie.
3. Do podstawowych rodzajów niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych należą:
 - monitorowanie poziome w ramach pierwszej linii obrony oraz monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony,
 - monitorowanie poziome w ramach drugiej linii obrony
 - monitorowanie poziome w ramach trzeciej linii, poprzez funkcjonowanie programu zapewnienia jakości.
4. Weryfikacja bieżąca polega na porównywaniu stanu faktycznego ze stanem wymaganym, dokonywanym w celu oceny przestrzegania mechanizmów kontrolnych przed rozpoczęciem lub w trakcie trwających rutynowo wykonywanych czynności procesowych. Jest dokonywana w sposób ciągły w ramach procesów funkcjonujących w Banku.
5. Testowanie dotyczy porównywania na wybranej próbie testowej stanu faktycznego ze stanem oczekiwanym, dokonywane w celu oceny przestrzegania mechanizmów kontrolnych w odniesieniu do zakończonych czynności realizowanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku lub poszczególnych etapów tych czynności. W przypadku procesów istotnych najważniejszą formą niezależnego monitorowania jest testowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony.
6. Do stosowanych przez Bank podstawowych rodzajów mechanizmów kontrolnych zalicza się m.in. :
 - procedury,
 - podział obowiązków,
 - autoryzację, w tym operacji finansowych i gospodarczych,
 - kontrolę dostępu,
 - kontrolę fizyczną,
 - ewidencję operacji finansowych i gospodarczych w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym,
 - inwentaryzację,
 - dokumentowanie odstępstw,
 - wskaźniki wydajności,
 - szkolenia dla pracowników.
7. Mechanizmy kontrolne są odpowiednio stosowane w zakresie wszystkich trzech linii obrony, we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, spełniając rolę:
 - prewencyjną, poprzez zapobieganie nieprawidłowościom,

- detekcyjną, poprzez wykrywanie nieprawidłowości,
- korekcyjną, w drodze korygowania nieprawidłowości.

8. Udokumentowaniem działania w Banku funkcji kontroli jest m.in. jej opis w formie matrycy funkcji kontroli tj. powiązanie celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej oraz wyodrębnionych w ich ramach celów szczegółowych z procesami, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

9. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny funkcji kontroli.

10. Wszyscy pracownicy Banku, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych są zobowiązani do stosowania mechanizmów kontrolnych bądź monitorowania ich przestrzegania.

V. ZAPEWNIANIE ZGODNOŚCI

1. Bank zapewnia zgodność poprzez funkcje kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Bank prowadzi politykę pełnego przestrzegania przepisów prawa oraz reguł uczciwości i etyki biznesowej we wszystkich dziedzinach swojej działalności. Podstawowe zasady przestrzegania zgodności przez wszystkich pracowników w Banku określa opracowana przez Zarząd Banku i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Polityka zgodności.
2. Bank wyodrębnia niezależną jednostkę organizacyjną komórkę ds. zgodności Banku, której podstawowym zadaniem jest kształtowanie rozwiązań mających na celu właściwe zapewnianie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Umieszczenie komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantuje jej niezależność, co wynika m.in. z zapisów w Statucie Banku. Komórka ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku. Uregulowania wewnętrzne Banku zapewniają odpowiedni status i uprawnienia kierującemu komórką ds. zgodności oraz jej pracownikom. W ramach obowiązującego w Banku Systemu Kontroli Wewnętrznej komórka ds. zgodności znajduje się w drugiej linii obrony.
3. Do najważniejszych obowiązków komórki ds. zgodności należą:
 - zapewnienie zgodności poprzez niezależne monitorowanie i raportowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w formie weryfikacji bieżącej pionowej i testowania pionowego w dedykowanych obszarach,
 - przeprowadzanie w jednostkach organizacyjnych Banku kontroli (testowanie pionowe) w zakresie zgodności regulacji wewnętrznych i sposobu działania z przepisami prawa oraz standardami postępowania przyjętymi przez Bank w odniesieniu do zagadnień określonych w obowiązującej Polityce zgodności,
 - identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz prowadzonych wewnętrznych postępowań wyjaśniających,
 - ocena ryzyka braku zgodności poprzez pomiar lub szacowanie tego ryzyka,
 - projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,

- monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
 - zarządzanie systemem kontroli wewnętrznej w Banku, w zakresie koordynowania realizacji funkcji kontroli i wyboru procesów istotnych oraz administrowanie Matrycą Funkcji Kontroli,
 - weryfikacja realizacji funkcji kontroli na pierwszej oraz drugiej linii obrony oraz badanie jej zgodności z wewnętrznymi regulacjami Banku,
 - okresowe przekazywanie raportów w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku lub Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej.
4. Ostateczną odpowiedzialność za realizację procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku obejmującego identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku braku zgodności ponosi komórka ds. zgodności.
 5. Komórka ds. zgodności odpowiada za stosowanie wybranych rodzajów mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności t.j.:
 - analizę nowych projektów oraz produktów i usług wprowadzanych do oferty Banku lub analiza ich modyfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
 - uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych, w kontekście zapewniania zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi (o ile nie narusza to niezależności komórki ds. zgodności w procesie testowania),
 - wspieranie jednostek organizacyjnych w działaniach dostosowawczych do przepisów prawa oraz monitorowanie statusu tego dostosowania w zakresie wskazanym w regulacjach wewnętrznych Banku,
 - określenie wskaźników ryzyka braku zgodności (KRI),
 - prowadzenie szkoleń dotyczących ryzyka braku zgodności,
 - wydawanie szczegółowych wytycznych przez komórkę ds. zgodności dotyczących określonego postępowania.
 6. Szczegółowe określenie celu, usytuowania organizacyjnego, posiadanych uprawnień, relacji z innymi podmiotami, zakresu działania, w tym praktycznej realizacji zadań związanych z zapewnieniem zgodności w ramach funkcji zgodności i poszczególnych elementów zarządzania ryzykiem braku zgodności przez komórkę ds. zgodności określa zatwierdzony przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku Regulamin funkcjonowania Departamentu Zgodności Regulacji”.
 7. Komórka ds. zgodności nie może być łączona z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tej komórki nie mogą wykonywać innych obowiązków niż wynikające z jej zadań.
 8. Każdy pracownik Banku jest zobowiązany do przestrzegania przepisów prawa, obowiązujących w Banku procedur i reguł etyki biznesowej oraz do niezwłocznego zgłaszania wszelkich przypadków ich naruszenia lub niezgodności. Bank zapewnia rozwiązania umożliwiające anonimowość dokonywania takich zgłoszeń oraz bezwzględnie wyklucza stosowanie wobec pracownika, który w dobrej wierze dokonał zgłoszenia naruszenia, jakichkolwiek działań o charakterze represyjnym, dyskryminacyjnym lub innych rodzajów niesprawiedliwego traktowania.
 9. Rada Nadzorcza Banku nadzoruje wykonywanie przez Zarząd Banku obowiązków dotyczących zapewniania zgodności zarówno w ramach funkcji kontroli jak i zarządzania ryzykiem braku zgodności.

VI. AUDYT WEWNĘTRZNY

1. Departament Audytu realizuje niezależną i obiektywną działalność zapewniającą oraz doradczą, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej Banku. Pomaga w osiągnięciu celów Banku poprzez systematyczne i zdyscyplinowane podejście do oceny i doskonalenia skuteczności procesów zarządzania ryzykiem, kontroli i elementów ładu organizacyjnego.
2. Audyt wewnętrzny w Banku stanowi trzecią linię obrony w ramach systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. Departament Audytu jest niezależny, podlega funkcjonalnie Radzie Nadzorczej i administracyjnie Prezesowi Zarządu (bezpośrednim przełożonym Dyrektora Departamentu Audytu jest Prezes Zarządu). Nadzór nad działalnością Departamentu Audytu sprawuje Rada Nadzorcza za pośrednictwem Komitetu Audytu.
3. W ramach działalności zapewniającej Departament Audytu jest odpowiedzialny za dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku poprzez przeprowadzanie badań audytowych.
4. W ramach działalności doradczej Departament Audytu przysparza wartości i usprawnień w odniesieniu do działalności Banku o ile nie zagraża to niezależności, efektywności i obiektywizmowi spełnianej funkcji zapewniającej. Usługi doradcze są wykonywane na wniosek Zarządu, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu lub Komitetu Ryzyka w odniesieniu do kluczowych, z punktu widzenia Banku, rozwiązań o charakterze systemowym. Natomiast nie są podejmowane w odniesieniu do projektowania, opiniowania i zatwierdzania procedur i metodyk stosowanych w Banku. W efekcie wykonania usług doradczych Departament Audytu wydaje jedynie niewiążące opinie i nie ponosi odpowiedzialności za sposób w jaki zostaną wykorzystane wyniki usług doradczych.
5. Departament Audytu cyklicznie raportuje do Zarządu, Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej, m.in. w zakresie realizacji planów audytów, wyników przeprowadzonych badań audytowych oraz statusu realizacji zaleceń poaudytowych oraz zaleceń wydanych przez KNF i biegłego rewidenta.
6. Misja, cele, uprawnienia, zakres zadań oraz szczegółowe zasady działania Departamentu Audytu zostały określone w zatwierdzonej przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Karcie Audytu (Regulaminie funkcjonowania Departamentu Audytu w Alior Banku SA).

VII. OCENA ADEKWATNOŚCI I SKUTECZNOŚCI SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1. Ustanowione przez Zarząd Banku kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą. Przedmiotowe kryteria są odpowiednio stosowane w ramach wszystkich trzech linii obrony oraz podlegają okresowemu przeglądowi i aktualizacji na wniosek komórki ds. zgodności. W celu wyeliminowania wykrytych przez System Kontroli Wewnętrznej nieprawidłowości Bank podejmuje środki/działania naprawcze i dyscyplinujące. Do środków naprawczych należy w szczególności wprowadzanie nowych i aktualizacja dotychczasowych mechanizmów kontroli ryzyka i mechanizmów kontrolnych (np. zmiana procedury, modyfikacja procesów, szkolenia, nowe limity). Do środków dyscyplinujących zalicza się wydawanie i weryfikowanie efektywności (terminowość, poprawność) realizacji zaleceń pokontrolnych oraz rekomendowanie zastosowania wobec osób odpowiedzialnych kar porządkowych, finansowych lub przeprowadzenie rozmów dyscyplinujących o charakterze motywacyjnym.

2. Przez adekwatność Systemu Kontroli Wewnętrznej Bank rozumie zgodność jego struktury i zasad funkcjonowania z obowiązującymi wymogami prawnymi, regulacyjnymi oraz spełnianie przez niego powszechnie akceptowanych ram/norm profesjonalnej praktyki i standardów rynkowych.
3. Skuteczność Systemu Kontroli Wewnętrznej przejawia się w efektywnej realizacji/ wypełnianiu wszystkich głównych, ustawowych celów systemu kontroli wewnętrznej (art. 9c ust. Prawa bankowego).
4. Ocena adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku jest dokonywana corocznie przez Radę Nadzorczą Banku w szczególności w oparciu o:

1) następujące przesłanki/czynniki/wskaźniki jakościowe i ilościowe (kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) przedstawiane Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku przez komórkę ds. zgodności:

- poziom realizacji testów,
- terminowość realizacji zaleceń,
- terminowość realizacji testowań,
- ocena jakości przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych,
- ocena realizacji funkcji kontroli na pierwszej oraz drugiej obrony,
- świadomość zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej wśród Pracowników,
- samoocena wypełniania obowiązków wynikających z systemu kontroli wewnętrznej,
- terminowość realizacji szkoleń w zakresie systemu kontroli wewnętrznej,
- udział osób z odpowiednim doświadczeniem zawodowym w komórce ds. zgodności,
- poziom rotacji kadry w komórce ds. zgodności,
- treść opinii wydanej przez biegłego rewidenta badającego ostatnie roczne sprawozdanie finansowe Banku.

2) ocenę Departamentu Audytu z poziomu trzeciej linii obrony z uwzględnieniem wykorzystania kryteriów z pierwszej oraz drugiej linii obrony oraz kryteria wynikające z różnic procesowych w takich jak m.in. wyniki audytów, ilość i materialność zaleceń oraz terminowości ich realizacji.

Zarząd okresowo, przynajmniej raz w roku na wniosek kierującego komórką ds. zgodności ustala minimalny, akceptowalny poziom poszczególnych wskaźników oceny skuteczności i adekwatności Systemu Kontroli Wewnętrznej Banku. Przy czym, jeśli wynik corocznego przeglądu wskaźników nie wskazuje na konieczność wystąpienia z wnioskiem o aktualizację minimalnego poziomu powyższy zapis nie ma zastosowania.

VIII. UMOCOWANIE I NIEZALEŻNOŚĆ DEPARTAMENTU AUDYTU I DEPARTAMENTU ZGODNOŚCI REGULACJI

1. W Banku funkcjonują mechanizmy i rozwiązania organizacyjne zapewniające właściwe umocowanie organizacyjne, funkcjonalne oraz niezależność Departamentu Audytu oraz Departamentu Zgodności Regulacji. Usytuowanie organizacyjne przedmiotowych departamentów gwarantujące ich niezależność jest potwierdzone stosownymi zapisami w Statucie Banku. Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdza regulaminy organizacyjne tych jednostek organizacyjnych. Departament Audytu podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu, funkcjonalnie – Radzie Nadzorczej. Komórka ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Pracownicy tych komórek nie mogą wykonywać innych obowiązków niż wynikające z zadań tych jednostek. Mają zagwarantowany dostęp do wszelkich, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych i zadań, niezbędnych informacji oraz danych. W celu zapewnienia niezależności Departament Audytu, jako trzecia linia obrony, nie podlega niezależnemu monitorowaniu/ kontroli ze strony innych komórek czy stanowisk organizacyjnych.
2. Zarząd Banku zapewnia pracownikom komórki audytu wewnętrznego oraz komórki ds. zgodności odpowiedni zakres uprawnień obejmujący co najmniej :
 - prawo dostępu do wszelkich niezbędnych informacji i danych (w tym poufnych i wrażliwych) oraz do pomieszczeń, w zakresie, w którym pracownicy tych komórek uznają to za konieczne do wykonywania zadań, w obecności osób odpowiedzialnych za te pomieszczenia oraz prawo dostępu do systemów informatycznych (bez możliwości ingerencji w zasoby systemu), uwzględniających informacje i dane niezbędne do wykonywania zadań,
 - prawo do przeprowadzania obserwacji oraz asystowania przy wszelkich czynnościach wykonywanych w badanej jednostce,
 - prawo do żądania informacji i danych oraz otrzymywania niezwłocznych odpowiedzi od pracowników i komórek organizacyjnych posiadających te informacje,
 - prawo do wglądu do wszelkich akt i dokumentów oraz sporządzania kopii, odpisów lub wyciągów oraz dokonywania oględzin, przeliczeń i pomiarów w zakresie koniecznym do wykonywania zadań,
 - prawo do żądania pisemnych oraz ustnych wyjaśnień i oświadczeń oraz otrzymywania niezwłocznych odpowiedzi od pracowników jednostek audytowanych,
 - prawo do uzyskiwania pomocy od pracowników jednostek badanych/ audytowanych, w zakresie koniecznym do wykonywania zadań,
 - prawo do zamawiania, otrzymywania niezbędnych raportów generowanych z systemów komputerowych oraz zlecenia przygotowania zestawień pomocniczych,
 - możliwość stosowania narzędzi informatycznych, dostosowanych do specyfiki działalności Banku, stopnia złożoności procesów funkcjonujących w Banku oraz potrzeb audytu wewnętrznego lub Compliance.